

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

2.7.2008

B6-0343/2008

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatavate küsimuste B6-0166/2008 ja B6-0167/2008 alusel

vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5

Esitaja(d): Francis Wurtz, Luisa Morgantini, Kyriacos Triantaphyllides,
Umberto Guidoni, Miguel Portas ja Bairbre de Brún

fraktsiooni GUE/NGL nimel

Palestiina vangide olukord Iisraeli vanglates

Euroopa Parlamendi resolutsioon Palestiina vangide olukorra kohta Iisraeli vanglates

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lähis-Ida kohta;
 - võttes arvesse Iisraeli ja ELi assotsiatsioonilepingut, eriti inimõigusi käsitlevat artiklit 2;
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu nõuandvat arvamust Jordani Läänekaldale eraldusmüüri ehitamise tagajärgede kohta;
 - võttes arvesse 16. juunil 2008. aastal Luxembourgis toimunud ELi ja Iisraeli assotsiatsiooninõukogu kaheksanda kohtumise tulemusi;
 - võttes arvesse 30. maist kuni 2. juunini 2008. aastal Iisraeli ja Palestiina alasid külastanud ajutise delegatsiooni aruannet;
 - võttes arvesse ÜRO asjakohaseid resolutsioone Lähis-Ida konflikti kohta;
 - võttes arvesse 12. augusti 1949. aasta tsiviilisikute sõjaaegse kaitse neljandat Genfi konventsiooni, eriti selle artikleid 1–12, 27, 29–34, 47, 49, 51, 52, 53, 59, 61–77 ja 143;
 - võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 9 ja 37;
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni;
 - võttes arvesse 1966. aasta ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti;
 - võttes arvesse Punase Risti Rahvusvahelise Komitee 2007. aasta aruannet, eriti Palestiina okupeeritud alasid käsitlevat osa;
 - võttes arvesse piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastast konventsiooni, mis võeti vastu peaassamblee 10. detsembri 1984. aasta resolutsiooniga 39/46;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et alates 1967. aastast on Iisraeli ametivõimud vangistanud enam kui 700 000 palestiinlast; arvestades, et praegu peetakse Palestiina okupeeritud aladel elavast 3,5 miljonist palestiinlasest Iisraeli kinnipidamis- ja ülekuulamiskeskustes või Iisraeli vanglates kinni umbes 10 000 palestiinlast, sealhulgas 118 naist;
- B. arvestades, et alates intifada algusest 2000. aasta septembris on Iisraeli poolt vahistatud ja kinni peetud enam kui 6000 Palestiina last; arvestades, et praegu peetakse Iisraeli

kinnipidamis- ja ülekuulamiskeskustes või Iisraeli vanglates kinni 376 last;

- C. arvestades, et vastavalt ÜRO lapse õiguste konventsioonile, millele on alla kirjutanud ka Iisrael, ning Iisraeli siseriikliku õiguse kohaselt mõistetakse lapse all iga alla 18aastast isikut; arvestades, et Palestiina okupeeritud aladel kohaldatava Iisraeli sõjaväelise korra kohaselt peetakse palestiinlasi täiskasvanuks siiski alates 16. eluaastast;
- D. arvestades, et alaealisi vange hoitakse ebainimlikes kinnipidamistingimustes, nad on sunnitud elama mustuses, ülerahvastatud kinnipidamiskambrites, sageli on nad paigutatud 1,5 x 1,5 m üksikvangistuse kambritesse, mis on niisked ja loomuliku valguseta, sageli hoitakse neid kinni koos täiskasvanud vangidega ja seega ohustab neid ahistamine ja kuritarvitus;
- E. arvestades, et suurt osa Jordani Läänekaldalt ja Gaza sektorist pärit Palestiina vange peetakse kinni Iisraelis asuvates vanglates; arvestades, et humanitaarõiguse kohaselt on keelatud okupeeritud alade tsiviilkodanike, sealhulgas kinnipeetavate ja vangide üleviimine okupeeriva riigi territooriumile;
- F. arvestades, et Iisraeli poolt kõnealuste eeskirjade eiramine ja tavapärane Iisraeli sisenemise lubade väljastamisest keeldumine on peamised põhjused, mis takistavad Jordani Läänekaldalt ja Gaza sektorist pärit vangidel kasutada mõistlikul viisil nende õigust võtta vastu perekonnaliikmetest külalisi; arvestades, et umbes 1240 Palestiina vangi, kellest 840 viibib täielikus isolatsioonis, on ilma jäetud igasugustest perekonna külastustest, mis on vastuolus neljanda Genfi konventsiooni artikliga 116;
- G. arvestades, et Iisrael hoiab umbes 800 Palestiina vangi ilma süüdistust esitamata või kohtumõistmiseta haldusarstis, milleks on luba antud haldusametuse korraldusega, mitte kohtuotsusega; arvestades, et Iisrael eirab õigusega kehtestatud haldusaresti kohaldamise piiranguid; arvestades, et samas kui kinnipeetavad võivad oma kinnipidamise vaidlustada, ei ole neil ega nende advokaatidel õigust juurdepääsuks nende vastu kogutud tõenditele; arvestades, et Iisrael ei ole kunagi määratlenud mõiste „riiklik julgeolek” kriteeriume;
- H. arvestades, et 48 parlamendiliikme, st peaaegu ühe kolmandiku Palestiina seadusandliku nõukogu valitud liikmete vahistamine on tõsiselt kahjustanud Palestiina demokraatiat; arvestades, et Iisrael on vahistanud ja vangistanud ka valimistel valitud haldusüksuste volikogude liikmeid;
- I. arvestades, et poliitvangide küsimus on poliitilises tegevuskavas määrava tähtsusega teema, millel on oluline tähendus poliitilises, sotsiaalses ja humanitaarses mõttes; arvestades, et Palestiina poliitvangid ja endised kinnipeetavad etendavad silmapaistvat rolli Palestiina ühiskonnas;
- J. arvestades, et eri fraktsioone esindavate vangistatud poliitiliste juhtide poolt 2006. aasta mais vastu võetud vangide dokument oli aluseks rahvusliku leppimise dokumendile ja sillutas teed Palestiina rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamisele;
- K. arvestades, et Palestiina vange, sealhulgas lapsi, koheldakse alavääristavalt ja alandavalt; arvestades, et Iisraeli ametivõimud kasutavad endiselt kinnipeetavate hirmutamiseks ja neilt ülestunnistuse saamiseks füüsilisi ülekuulamismeetodeid ning füüsilisi ja

psühholoogilisi ähvardusi, mis vahel kujunevad piinamiseks; arvestades, et rahvusvahelise õigusega on kehtestatud piinamise absoluutne keeld;

- L. arvestades, et kaks Iisraeli valitsusväliste organisatsioonide poolt 2007. aastal avaldatud aruannet osutasid sellele, et Palestiina vange väärkoheldakse füüsiliselt ja neilt võetakse võimalus rahuldada põhivajadusi, näiteks söömine ja magamine, rohkem kui 24 tunniks; arvestades, et need tõsiasjad leidsid kinnitust aruandes „No Defence: Soldier Violence against Palestinian Detainees”, mille avalik komitee piinamiste vastu Iisraelis (PCATI) 22. juunil 2008. aastal avaldas; arvestades, et olgugi sõdurite vägivald Palestiina kinnipeetavate suhtes on hästi tuntud nähtus, on sõdurite poolt toime pandud kuritarvitusjuhtumite osas teostatud üksnes väga vähe juurdlusi ja kohtumenetlusi; arvestades, et kõnealuse vägivalla ja ahistamise eesmärgiks on vahel avaldada Palestiina kinnipeetavatele survet, et nad hakkaksid Iisraeli kaastöötajateks või informantoriteks;
- M. arvestades, et paljudele neist 1180 Palestiina vangist, kellel Punase Risti Rahvusvaheline Komitee on diagnoosinud haiguse või vigastuse ja kellest 160 on raskelt haiged, ei ole osutatud asjakohast arstiabi, mis on vastuolus kuuenda Genfi konventsiooni artikliga 91;
- N. arvestades, et ELi ja Iisraeli vahelises tegevuskavas (2004) rõhutatakse ELi ja Iisraeli ühiste väärtuste seas selgesõnaliselt inimõiguste ja humanitaarõiguse austamist; arvestades, et ELi-Iisraeli assotsiatsioonilepingu (2000) artikli 2 kohaselt põhinevad Euroopa ühenduste ja Iisraeli suhted inimõiguste ja demokraatia põhimõtete austamisel, millest lähtutakse nii sise- kui ka rahvusvahelises poliitikas ja mis on lepingu põhiline element,
 - 1. nõuab kindlalt, et Iisrael rakendaks ELi-Iisraeli assotsiatsioonilepingu artiklit 2 ning kutsub Iisraeli kui okupeerivat võimu üles järgima rahvusvahelisi inimõigustealaseid õigusakte ja rahvusvahelist humanitaarõigust, eelkõige sätteid, mis käsitlevad okupeeritud aladel olevate tsiviilelanike kaitset; kutsub nõukogu üles võtma vajalikke meetmeid, et avaldada Iisraelile survet, et see järgiks rahvusvahelisi õigusnorme Palestiina okupeeritud aladel;
 - 2. avaldab oma sügavat veendumust, et ELi ja Iisraeli vaheliste suhete süvendamine peaks olema kooskõlas ja seotud Iisraeli rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste järgimisega, eriti inimõiguste ja humanitaarõiguse järgimisega;
 - 3. tunneb heameelt ELi ja Iisraeli assotsiatsiooninõukogu kaheksandal kohtumisel tehtud otsuse üle luua inimõiguste töörühma asemele täieõiguslik inimõiguste allkomisjon; kutsub üles konsulteerima ulatuslikult inimõiguste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega Iisraelis ja Palestiina okupeeritud aladel ning kaasama need täiel määral järelevalve teostamisse Iisraeli edusammude üle tema rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste täitmisel;
 - 4. kutsub Iisraeli üles reformina Palestiina laste suhtes kohaldatavat militaarset õigussüsteemi, et viia see vastavusse alaealiste üle õigusemõistmist käsitlevate rahvusvaheliste standarditega, ning eelkõige:
 - a. lõpetama alla 18aastaste isikute omavoliline ja õigusvastane kinnipidamine;
 - b. lõpetama alla 18aastaste isikute haldusarestis hoidmine;

- c. viivitamatult muutma ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja Iisraeli siseriikliku õiguse kohaselt alaealiste vanusega seotud seadusi, mida kohaldatakse Palestiina okupeeritud aladel;
 - d. tagama kinnipeetavatele või vangistatud alaealistele ohutud ja inimlikud elutingimused, nagu on sätestatud ÜRO lapse õiguste konventsioonis ja muudes ÜRO standarditud eeskirjades, mis käsitlevad alaealiste üle õigusemõistmist ja nende kinnipidamistingimusi;
5. kutsub nõukogu, liikmesriike ja komisjoni üles rakendama suhetes Iisraeliga ELi suuniseid laste ja relvastatud konfliktide kohta ning käsitlema Iisraeli poolt kinnipeetavate Palestiina laste kaitset olulise dialoogi osana suhete kõikidel tasanditel;
6. tuletab Iisraelile meelde, et Jordani Läänekaldalt ja Gaza sektorist pärit Palestiina vangide hoidmine Iisraelis asuvates vanglates on vastuolus tema rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega; nõuab kindlalt nende suhtes perekonna külastuste õiguse viivitamatut rakendamist ning kutsub Iisraeli ametivõime üles looma esimese sammuna vajalikud tingimused kõnealuse õiguse realiseerimiseks;
7. kordab oma veendumust, et üksikisiku õigused ja inimõiguste täiel määral austamine aitavad kaasa julgeoleku tagamisele; peab vajalikuks, et suhetes julgeolekuvajaduse ja üksikisikute õiguste vahel tuleb inimõigusi alati täiel määral austada; kutsub seega Iisraeli valitsust ja Knessetit üles lõpetama igasugune piinamine ja kaaluma haldusareste lubava seadusevastaseid võitlejaid käsitleva seaduse muutmist ning selle viimist vastavusse humanitaarõigusega ja inimõiguste standarditega;
8. kutsub Iisraeli üles reformina Palestiina vangide suhtes kohaldatavat militaarset õigussüsteemi, pidades eelkõige silmas:
 - a. õigust viivitamatule juurdepääsule õigusabile enne ülekuulamist ja selle ajal;
 - b. kõikide sundimise teel saavutatud tõendite tagasilükkamist;
 - c. õigust kinnipidamisele Palestiina okupeeritud aladel;
9. kordab, et mõistab hukka igasuguse piinamise ja väärkohtlemise; kutsub Iisraeli üles tagama viivitamatult ÜRO piinamise vastase konventsiooni järgimist, mille üks lepinguosaline liikmesriik ta on, ning:
 - a. lõpetama viivitamata igasugune väärkohtlemine ja piinamine nii vahistamise, ülekuulamise kui ka vangistuse ajal, võtma vastu seda küsimust käsitlevaid õigusakte ning uurima põhjalikult ja erapooletult väiteid Palestiina kinnipeetavate piinamise ja kuritarvituse kohta ning tooma sellistes tegudes süüdi olevaid isikuid kohtu ette;
 - b. tagama kinnipidamise miinimumstandardite järgimine toidu, vanglate suuruse ja asukoha, ilmastikutingimuste eest kaitsmise ja pereliikmete külastuste osas;
 - c. tagama kõikidele Palestiina vangidele nõuetekohane arstiabi;
10. väljendab sügavat muret Palestiina naisvangide olukorra pärast, keda korrapäraselt koheldakse halvasti, ahistatakse seksuaalselt ja karistatakse muul moel; kutsub Iisraeli ametivõime üles oluliselt parandama kaitsetute vangide, eelkõige emade ja noorte naiste

kaitset;

11. nõuab veel kord Palestiina seadusandliku nõukogu kõikide liikmete viivitamatut vabastamist;
12. märgib mõne Palestiina poliitvangi moraalset ja poliitilist rolli Palestiina ühiskonnas ja nende võimet olla mõõdukust sisendav jõud nii riigisiselt kui ka konfliktis Iisraeliga; kordab, et nende isikute vabastamine on oluline usalduse loomiseks, ning nõuab seetõttu olulise hulga Palestiina poliitvangide, eriti Marwan Barghouti vabastamist; rõhutab, et konflikti lahendamine peab hõlmama Palestiina poliitvangide vabastamist;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Iisraeli valitsusele, Knessetile, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Lähis-Ida neliku eriesindajale Lähis-Idas, Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee presidendile, Palestiina omavalitsuse presidendile, Palestiina seadusandlikule nõukogule, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning ÜRO peasekretäri eriesindajale laste ja relvastatud konflikti küsimuses.